

Vegada(ALDC, III, 593. *Vegada*)

Vegada és el mot general a tot el domini, tret del Rosselló i l'Alguer; procedeix del llat. vg. *VICATA, der. de VICEM (VIX, VICIS) que de 'al lloc de' va passar a 'al voltant de; volta, tanda' i, finalment, a 'cada cas d'acompliment d'una acció o esdeveniment, vegada', i que en cat. ant. havia donat *veu* ("quatre *veus* en l'any", 1381, *DCVB*), però que desaparegué per homonímia amb *veu* 'so produït per vibració de les cordes vocals' (< llat. VOCE); l'eiv. *v[ɛ]nda*, que prové del llat. vg. VICENDA, també der. de VICE, manté el sentit de 'tanda' (passat també a 'demarcació de les parròquies d'Eivissa'). La mateixa imatge trobem en *volta* (var. *volt* 29, 46), del llat. vg. *VOLVITA (pel clàssic VOLŪTA), part. de VOLVERE, que havia donat el cat. ant. *volve*, *vol(d)re* 'girar, fer girar'; en alg. 85 és un italianisme (no pot ser tribut al sard on es diu *bòrta*, amb bilabial, i on, a més, el mot genuí és *via/bia*: "una *via* in tres frater" 'una volta hi

havia tres germans' [*DES*]). *Camí*, der. del llat. CAMMINU, que significava 'anada que es fa a un lloc, cada un dels viatges', va desembocar en 'vegada', igual que *viatge* 86, 135, 163, 188, 190 (cf. sard *via/bia*). Finalment, *cop* (var. *colp* 156), procedent del llat. vg. *COLPUS (< llat. cl. COLAPHUS 'bufetada, cop de puny' ← gr. KOLAPHOS), a partir de 'contacte brusc de dos cossos' ha adquirit el sentit de 'vegada', usat en ross. i part del cat. sobretot central, com en oc.; i, semblantment, *pic*, predominant en mall., deverbals de *picar*, de formació expressiva. Cal dir que algunes poblacions acullen més d'un mot: *cop/camí*, *volta/camí*, *pic/camí*, *pic/cop*, generalment convivint amb el general *vegada*; a notar la dita de la loc. 184: "No és igual a *voltes* que a *vegaes*".

Són mots normatius *vegada*, *volta*, *cop*, *pic*, des del DG₁, 1932, i *camí*, des del DIEC₁, 1995.

